

ZADAR GRAD FOTOGRAFIJE UZ IZLOŽBE STEPHENA LUPINA I MARE MILIN JOŠ MOŽETE POGLEDATI IZLOŽBU FOTOGRAFIJA BORISA CVJETANOVIĆA U GRADSKOJ LOŽI

Opresz - umjetnička fotografija!

Piše: Marija KNEŽEVIĆ

ZADAR - Zadrani u Gradskoj loži do kraja mjeseca mogu pogledati izložbu fotografija „jednog od trenutno najboljih fotografa u Hrvatskoj“, kako se moglo čuti na njenom otvorenju.

Boris Cvjetanović rođen je 1953. godine u Zagrebu. Završio je Školu primijenjene umjetnosti, odjel kiparstvo i dizajn 1973. godine, te Pedagošku akademiju (likovni smjer) 1976. godine, obje u Zagrebu. Od 1976. do 1984. radio je kao kipar-restaurator u Restauratorskom zavodu Hrvatske. Već 1981. godine počeo je objavljivati fotografije u Studentskom listu, gdje je bio urednik fotografije 1987. i 1988. godine. Od 1984. profesionalno se bavi fotografijom.

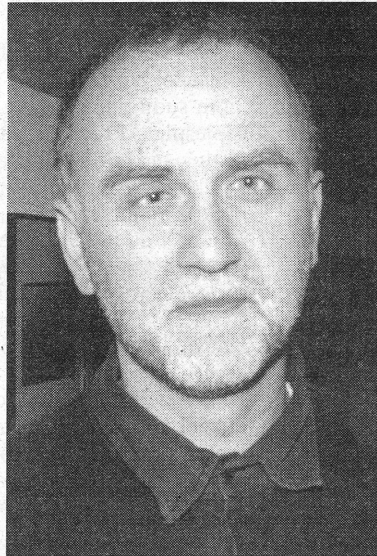
Karijeru je započeo tematskim ciklusima koji se, okvirno uzevši i na prvi pogled, mogu kategorizirati unutar takozvane "dokumentarne" fotografije. Svojim ciklusima (Mama u zatvoru, Ljudi iz šahtova, Mesnička 6, 1984., Prvomajske labinske slike, 1987., Gračanski portreti, 1989.) uvijek je privlačio izuzetnu pažnju kritike i javnosti, a njegove su fotografije bile visoko cijenjene. Godine 2003. bio je zajedno s Anom Opalić predstavnik Hrvatske na Biennalu u Veneciji. Njegove fotografije se nalaze u brojnim kolekcijama muzeja i galerija (Muzej suvremene umjetnosti Zagreb, Tokyo Metropolitan Museum, Galerije Dante Umag, FilipTrade Zagreb i tako dalje).

Zadarski restaurator

Izložba koja je u Gradskoj loži

Izložba koja je u Gradskoj loži otvorena u organizaciji Galerije umjetnina Narodnog muzeja Zadar do sada je već privukla veliki broj ljudi. „Boris Cvjetanović jedna je od najzanimljivijih i najznačajnijih fotografskih osobnosti novije hrvatske fotografije“ - kaže odmah na početku kataloga izložbe voditeljica zadarske Galerije umjetnina Ljubica Srhoj Čerina

otvorena u organizaciji Galerije umjetnina Narodnog muzeja Zadar do sada je već privukla veliki broj ljudi. „Boris Cvjetanović jedna je od naj-

Boris Cvjetanović - "jedna od najzanimljivijih i najznačajnijih fotografskih osobnosti novije hrvatske fotografije"

zanimljivijih i najznačajnijih fotografskih osobnosti novije hrvatske fotografije“ - kaže odmah na početku kataloga izložbe voditeljica zadarske Galerije umjetnina Ljubica Srhoj Čerina.

Cvjetanović ubuduće možda može

biti i polazna točka neke teorije koja kaže kako Zadar, osim što u njemu nastaju kvalitetne i cijenjene fotografije i rastu jednako tako kvalitetni, a kasnije po zaslugama i cijenjeni fotografi, utječe i na ljude koji se ovdje nisu rodili, da se počnu baviti fotografijom.

Boris Cvjetanović tako je u Zadru radio kao restaurator. Zaradivši novce kupio je svoj prvi fotoaparat, a uskoro je postavljena i njegova prva izložba i to, gdje drugdje nego u galeriji Đina. Nakon izložbe „Novinska fotografija“ izlaže u palači Grisogono-Vovo kasnije hvaljeni ciklus Mesnička 6, zatim ciklus „Ljetovanje“ na triennalu fotografije 'Čovjek i more' 1998. godine. U Gradskoj loži zajedno s Deanom Goljom 1999. godine izlaže Prizore bez značaja na izložbi „Fotografirano“.

Osam godina nakon toga evo ga opet u Zadru sa izložbom fotografija podijeljenom u dva dijela - Foto Studio City koji čini takozvana socijalna odnosno reportažna fotografija, te Grad, čista fotografija.

Dva nova ciklusa

Dva ciklusa fotografija, iako na prvi pogled potpuno različita, u onom nečem zajedničkom gotovo isključuju postojanje autora kao prijenosnika prizora. Cvjetanović je svjesno umanjio svoju ulogu i publici

odnosno promatraču uspješno prenio baš taj odabrani prizor odnosno fotografiju nastalu bez posebne pripreme. Sebi, dakle, autor zadržava pravo na ulogu nepristranog promatrača, i upravo takav pristup fotografiji kod promatrača Cvjetanovićevih djela u ovom ciklusu u većini slučajeva isključuje ulogu „nepristranog promatrača“ i u najmanju ruku izaziva emotivnu reakciju koja bi najvjerojatnije izostala da je pristup snimanju fotografija bio name-tljiviji.

- Kad smo razgovarali o postavu, autor je rekao: „Ništa ne izdvajati, treba napraviti niz u visini očista, što omogućuje bliskost promatrača i prizora, ritmiziranjem sugerira protok vremena, prikazano stavlja na istu razinu, bez akcenata. Opet je na djelu parataksa: nižu se tako prizori odbačenog gradskog mobilijara, potrošenih i zaboravljenih stvari, unutar njih dvorišta, tragova-čovjekove „male snage“, poharanih izloga (Grad), stračara na rubu grada, njihovih stanara, napuštenih i devastiranih interijera (Foto Studio City)... koji nam govore da je „nešto tu bilo“, „da nešto propada“, da je ostao trag čovjeka na odbačenoj cipeli, pokrpanom asfaltu, da se krv rastrgnutog goluba još cijedi s nekog grabežljivca, ali i da je zlokobna boja krvi lijepa na raspuklom asfaltu. Opet isto pitanje: što govori s tih

fotografija? Tko govori? Stvarnost, fotograf? I osjećaj da je još nešto snimljeno, nešto što je izvan kadra, nevidljivo, iz dubine mentalnih slika, neuprizzorivo - stoji u katalogu zadarske izložbe.

Bez patetike

Fotografije u dvama ciklusima uistinu izazivaju emocije tuge, melankolije, hladnoće... Na nekima je prisustvo čovjeka, glavnog lika na kojem smo navikli, za trenutak izbjegnuto, no iako ga nema znamo da je bio tu, a možda će i opet naići za koji trenutak. Prizzorima kraj kojih vjerojatno svakodnevno prolazimo odjednom su postali važni, ili su to oduvijek bili a mi to tek sada vidimo.

U Cvjetanovićevim fotografijama nema patetike. Nimalo. Iako su one takve da kod većine izazivaju reakcije propitivanja, on o njima ništa ne sugerira, o ničemu ne sudi, samo primjećuje i prenosi.

- Fotografije Borisa Cvjetanovića posjeduju onu vrstu empatije i bliskosti motiva koji se probijaju kroz naslage kulture, mreže interpretacija i značenja. Sve, pa i zadnji ostatak ljudskog prisustva na lici ima neki značaj koji ne proizlazi iz hijerarhije vrijednosti ili kriterija usporedbe među stvarima koje zavrjeđuju ili ne zavrjeđuju fotografsku objavu. Ogo-ljene, siromašne, pa i tužne činjenice tu su ne da bi se uspoređivale s nečim boljim, vrijednijim ili dostojnijim, nego da bi neutralno svjedočile sebi i nalazile razloge postojanja u sebi samima - Piše Srhoj Čerina na kraju teksta u katalogu izložbe.